

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Zuzany Šnejdrlové, Ph.D., ve věci žalobce **Bc. R. K.**, zastoupeného JUDr. Josefem Kopřivou, advokátem se sídlem Vodičkova 709/33, Praha 1, proti žalovanému **Policejnímu prezidentu**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2013, č. j. PPR-7824-6/ČJ-2013-990131, ve věci služebního poměru,

t a k t o:

I. Rozhodnutí Policejního prezidenta ze dne 31. 5. 2013, č. j. PPR-7824-6/ČJ-2013-990131 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 16.198,68 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Josefa Kopřivy, advokáta se sídlem Vodičkova 709/33, Praha 1.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou podanou k soudu v zákonné lhůtě domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje ve věcech služebního poměru č. RŘMSK-KA-1/2013 ze dne 4.2.2013, jímž byl žalobce podle § 42 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru

příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „služební zákon“), propuštěn ze služebního poměru z důvodu odsouzení za přečin úmyslného ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 trestního zákoníku.

Žalobce namítal, že služební zákon je kogentní právní normou, tudíž správními orgány použitá interpretační metoda ratio legis, tj. interpretace normy pomocí úmyslu zákonodárce, je nepřijatelná. Žalobce byl účasten amnestie prezidenta republiky, tudíž se na něj hledí jakoby odsouzen nebyl a zákonný důvod pro propuštění žalobce ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. a) služebního zákona tak v době rozhodování služebního funkcionáře neexistoval. Naopak byly splněny podmínky pro zastavení řízení o propuštění dle § 179 služebního zákona. Dále žalobce namítal zmatečnost úvah žalovaného o nutnosti zachování rovnosti mezi uchazeči o služební poměr u policie a stávajícími policisty, neboť služební zákon takovou rovnost nezakládá, naopak stanovuje podmínky pro přijetí do služebního poměru odlišně od podmínek pro propuštění, a to i ve vztahu k vlivu amnestie. Rozhodnutí žalovaného proto spočívá na nesprávném právním posouzení.

Žalovaný požadoval zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě zdůraznil, že jedinou podmínkou propuštění policisty ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. a) služebního zákona je pravomocné odsouzení za trestný čin spáchaný úmyslně, která byla u žalobce splněna. Jelikož amnestie nezpůsobuje zrušení odsuzujícího rozsudku, byl služební funkcionář odsuzujícím rozsudkem vázán, a tudíž byl povinen žalobce propustit. Bezúhonnost příslušníka policie má trvat po celou dobu služebního poměru. Delikty příslušníků policie jsou veřejností velmi citlivě vnímány, příslušníci policie musí vystupovat profesionálně, pečovat o svou bezúhonnost a vyvarovat se jakéhokoli protiprávního jednání.

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce byl rozsudkem Okresního soudu v Karviné ze dne 9.5.2012, č.j. 1T 199/2011-196, který nabyl právní moci dne 7.11.2012 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 7.11.2012, č.j. 5 To 290/2012-225, odsouzen za přečin úmyslného ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců s podmíněně odloženým výkonem na zkušební dobu v trvání 16 měsíců. Usnesením Okresního soudu v Karviné ze dne 9.1.2013, č.j. 1T 199/2011-240 bylo rozhodnuto, že žalobce je účasten amnestie prezidenta republiky ze dne 1.1.2013, tudíž se mu promíjí trest odnětí svobody v trvání 8 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 16 měsíců, uložený mu rozsudkem Okresního soudu v Karviné ze dne 9.5.2012, č.j. 1T 199/2011-196, s tím, že podle článku IV. odst. 3 rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1.1.2013 se na osoby, kterým se promíjí trest podle odstavce 1 hledí, jakoby odsouzeny nebyly.

Shora uvedený skutkový stav nebyl mezi účastníky řízení sporný, stejně jako skutečnost, že bezprostředně po zahájení řízení o propuštění žalobce

ze služebního poměru pro předmětné odsouzení, oznámil žalobce příslušnému služebnímu funkcionáři, že je účasten amnestie a z uvedeného důvodu požádal o zastavení řízení o propuštění.

Služební funkcionáři v obou stupních řízení dospěli k závěru, že amnestie prezidenta republiky je toliko rehabilitací uložené sankce, nezpůsobuje však zrušení samotného odsuzujícího rozsudku. Uvedli, že dopad amnestie na pravomocná rozhodnutí soudu je třeba spatřovat pouze v oblasti trestu nikoliv v oblasti viny. Dále argumentovali i tím, že vyžaduje-li zákon po uchazeči o přijetí do služebního poměru trestní bezúhonnost definovanou ustanovením § 14 služebního zákona, lze legitimně očekávat, že ve stejném rozsahu ji musí naplňovat i policista po celou dobu trvání služebního poměru. Bezúhonnost je tak obecným předpokladem k výkonu služby příslušníka a nikoliv pouze podmínkou ke vzniku služebního poměru bez další návaznosti. Ustanovení § 14 odst. 3 služebního zákona pak výslovně vylučuje vliv amnestie na posuzování bezúhonnosti uchazeče. Konečně služební funkcionáři argumentovali také nutností zachování rovnosti mezi policisty a odhlédnutí od všech případů zahlazení odsouzení a domněnek neodsouzení při posuzování bezúhonnosti, neboť v opačném případě by pravomocné odsouzení u některých trestných činů mohlo mít pro různé osoby odlišné důsledky, aniž by k tomu byly rozumné a akceptovatelné důvody.

Podle § 13 odst. 1 služebního zákona do služebního poměru může být přijat státní občan České republiky (dále jen "občan"), který

- a) o přijetí písemně požádá,
- b) je starší 18 let,
- c) je bezúhonný, (...)

Podle § 14 odst. 1 služebního zákona se za bezúhonného pro účely tohoto zákona nepovažuje občan, který byl

- a) v posledních 10 letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody nepřevyšující 2 roky,
- b) v posledních 15 letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody převyšující 2 roky, avšak nepřevyšující 5 let,
- c) pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody vyšší než 5 let nebo k výjimečnému trestu, nebo
- d) v posledních 5 letech pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jestliže jeho jednání, kterým spáchal trestný čin, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka.

Podle odst. 2 se za bezúhonného pro účely tohoto zákona nepovažuje též občan,

- a) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo na základě pravomocného rozhodnutí o schválení narovnání zastaveno, a od tohoto rozhodnutí ještě neuplynulo 5 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka,
- b) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno, a od uplynutí zkušební doby nebo lhůty, v níž má být rozhodnuto, že se osvědčil, neuplynulo ještě 10 let, nebo bylo v trestním řízení, které bylo proti němu vedeno, rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání a od tohoto rozhodnutí ještě neuplynulo 5 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka,

- c) který byl v posledních 5 letech pravomocně uznán vinným z přestupku nebo jiného správního deliktu, je-li jednání, kterým spáchal přestupek nebo jiný správní delikt, v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka, nebo
- d) který vykazuje znaky závislosti na alkoholu či jiných psychotropních látkách nebo činnostech.

Podle odst. 3 se při posuzování bezúhonnosti nepřihlíží k zahlazení odsouzení podle zvláštního právního předpisu nebo k rozhodnutí prezidenta republiky, v jejichž důsledku se na občana hledí, jako by odsouzen nebyl.

- Podle § 42 odst. 1 služebního zákona příslušník musí být propuštěn, jestliže
- a) byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně,
 - b) byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti a jednání, kterým trestný čin spáchal, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka,
 - c) bylo v řízení o úmyslném trestném činu pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání, bylo pravomocně schváleno narovnání nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení návrhu na potrestání a jednání, kterým trestný čin spáchal, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka,
 - d) porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru (...).

Jedinou spornou otázkou mezi žalobcem a žalovaným je výklad účinků účasti žalobce na amnestii na existenci důvodu pro propuštění žalobce ze služebního poměru policisty dle § 42 odst. 1 písm. a) služebního zákona.

Dle čl. IV odst. 1 rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1.1.2013 č. 1/2013 Sb. promíjí prezident podmíněně odložené tresty odnětí svobody pravomocně uložené před 1. lednem 2013 osobám, které

- a) dosáhly či v roce 2013 dosáhnou věk 70 let,
- b) osobám, kterým byl trest uložen ve výměře nepřevyšující dva roky.

Podle odst. 2 promíjí nevykonané tresty obecně prospěšných prací nebo jejich zbytky a nevykonané tresty domácího vězení nebo jejich zbytky, pokud byly tyto tresty pravomocně uloženy před 1. lednem 2013.

Podle odst. 3 se na osoby, kterým se promíjí trest podle odstavců 1 a 2, hledí, jako by odsouzeny nebyly.

Z citovaného textu amnestijního rozhodnutí je zřejmé, že obsahem amnestie nebylo v případě vybraných podmíněně odložených trestů odnětí svobody toliko prominutí dosud nevykonaných trestů (tzv. agraciace) v čl. IV odst. 1 a 2, nýbrž i prominutí následků odsouzení (tzv. rehabilitace) v čl. IV odst. 3. Rehabilitační rozhodnutí prezidenta republiky má přitom na odstranění právních důsledků odsouzení stejný vliv, jako zahlazení odsouzení na základě rozhodnutí soudu (viz Šámal, P. a kol. Trestní řád III. § 315 až 471. Komentář. 7. Vydání. Praha: C.H. Beck, 2013, s.4043). Hledí-li se na odsouzeného, jako by nebyl odsouzen, tj. vzniká právní fikce neodsouzení, zanikají tím důsledky vyplývající z právní skutečnosti odsouzení pachatele, a to jak v oblasti práva trestního (například recidiva), tak v jiných právních odvětvích (v podrobnostech viz Jelínek, J. a kol.: Trestní právo hmotné. 1. Vydání. Praha: Leges, 2009, s. 441).

Ze shora uvedeného pak vyplývá, že došlo-li v průběhu řízení o propuštění žalobce ze služebního poměru policisty k prominutí jemu uloženého trestu za úmyslný trestný čin a současně k založení fikce neodsouzení zmíněným amnestijním rozhodnutím prezidenta ve spojení s rozhodnutím soudu o účasti žalobce na amnestii, nelze již uvedené odsouzení pokládat za důvod pro propuštění žalobce ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. a) služebního zákona, který takto odpadl.

S výkladem služebních funkcionářů obou stupňů o nutnosti trvání bezúhonnosti ve smyslu § 14 služebního zákona po celou dobu trvání služebního poměru se soud neztotožňuje. Výkladové ustanovení § 14 služebního zákona vymezuje pojem „bezúhonnost“ pro účely daného zákona, čímž zakládá povinnost užít předmětné ustanovení při interpretaci tohoto pojmu v kterémkoli ustanovení služebního zákona. Ustanovení § 42 služebního zákona, který vyjmenovává důvody pro propuštění ze služebního poměru, však pojem „bezúhonnost“ či její ztráta neužívá. Výčet důvodů pro propuštění policisty ze služebního poměru je taxativní a kogentní povaha celého zákona nepřipouští, aby byly zákonné důvody pro propuštění výkladem rozšiřovány. Pokud by zákonodárce považoval za nezbytné eliminovat důsledky amnestijního rozhodnutí pro účely propuštění ze služebního poměru dle § 42 služebního zákona, nic mu nebránilo v § 42 na přiměřené či obdobné použití § 14 odst. 3 téhož zákona odkázat.

Při srovnání shora citovaných ust. § 14 a § 42 služebního zákona je zjevné, že podmínky bezúhonnosti nezbytné k přijetí do služebního poměru se od důvodů pro propuštění ze služebního poměru obsahově liší, tudíž závěr žalovaného o nutnosti „zrovnoprávnění“ uchazečů o služební poměr se stávajícími policisty postrádá zákonný podklad.

Krajský soud proto napadené rozhodnutí dle § 78 odst. 1 s.ř.s. pro nezákonnost spočívající v nesprávné právní kvalifikaci důvodu pro propuštění žalobce ze služebního poměru zrušil a vrátil dle § 78 odst. 4 s.ř.s. věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný právními názory vyslovenými v tomto rozsudku vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Závěrem však soud uvádí, že nesdílí názor žalobce, že by jeho účast na amnestii zakládala důvod pro zastavení řízení o propuštění ze služebního poměru dle § 179 služebního zákona. Krajský soud se zcela ztotožňuje s názorem žalovaného, že policista, který úmyslně porušuje zákon, nemůže požívat důvěry veřejnosti, a že trvání služebního poměru takového policisty je v rozporu se zájmy policie i celé společnosti. Stejně tak krajský soud sdílí názor žalovaného, že zákonodárce projevil ve služebním zákoně úmysl netolerovat, aby ve služebním poměru k Policii ČR byly osoby, které se dopustily jednání, jež je způsobilé ohrozit dobrou pověst daného bezpečnostního sboru, a to výslovně v § 42 odst. 1 písm. d) služebního zákona (podle tohoto ustanovení však v posuzovaném případě rozhodováno nebylo).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že v řízení plně procesně úspěšný žalobce má právo vůči žalovanému na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce ve výši 16.198,68 Kč spočívají v:

1. soudním poplatku ve výši 3.000 Kč;

2. odměně advokáta ve výši 9.300 Kč za tři úkony právní služby – a to převzetí věci, sepsání žaloby a účast u jednání dne 17.2.2015 – dle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“), přičemž výše odměny za 1 úkon právní služby ve výši 3.100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT;
3. třech režijních paušálech po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 AT za provedené úkony právní služby, tj. 900 Kč;
4. cestovním v prokázané výši za jízdné hromadnou dopravou 708 Kč z Prahy do Olomouce a zpět; a
5. DPH z odměny a náhrad podle § 57 odst. 2 s.ř.s. ve výši 2.290,68 Kč (tj. 21 % z částky 10.908 Kč), neboť zástupce žalobce je plátcem uvedené daně.

Za podání ze dne 29.8.2013, jímž zástupce žalobce sdělil soudu toliko to, že na žalobě trvá i přes vyjádření žalovaného, soud nárok na odměnu nepřiznal, neboť se nejedná o podání ve věci samé ve smyslu AT. Jiných než uvedených nákladů řízení se žalobce při jednání vzdal.

Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o.s.ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo nařízení exekuce.

V Ostravě dne 17. února 2015

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu